

Vår dato: 03.03.2015

Vår ref: AR

Deres ref:

Statsbudsjettet for 2016

- innspill til budsjettforhandlingene

SKOG22 er nylig lagt fram, og vi regner derfor med at Regjeringen tar disse anbefalingene med til forhandlingene. Rapporten fra SKOG22 har ingen verdi hvis den ikke følges opp med konkrete handlinger og vedtak.

I budsjettforhandlingene for 2016 er etter vårt syn særlig følgende punkter viktige:

Skatt/avgift

- Fjerne gevinstbeskatning ved salg av landbrukseiendommer ut av familien, slik situasjonen var før 2005, evt. begrenset til en kortere periode for deretter å innføre kapitalbeskatning på gevinst ved salg.

Mål: Bidra til at rasjonelle og riktige salg av skogeiendommer blir påskyndet og gjennomført, samt hindre at eiere opprettholder et passivt eierskap, motivert av muligheten for å spare skatt ved et eventuelt framtidig salg til familie.

- Gjeninnføre muligheten for kapitalbeskatning av skoginntekter. Alternativt kan det etableres en fondsordning for enkeltpersonforetak slik at disse får samme investeringsevne som aksjeselskaper (jfr. Sveriges ordning med expansionsfond).

Mål: Stimulere til et aktivt skogbruk, hvor tømmerleveransene holdes høye og gir grunnlag for verdiskaping videre ut i verdikjeden, ved å ta skattemessige grep på råvareleverandørens hånd.

- Varig økning av avskrivningssatsen på maskiner og utstyr ut over startavskrivning.

Mål: Unngå uheldig konkurransevridding i forhold til konkurrerende land. Derigjennom bidra til å opprettholde verdikjeden, og især entreprenørleddet, i en vanskelig periode.

Generelt

- Fjerne formuesskatt på arbeidende kapital. Formuesskatten er konkurransedrivende, og hindrer kapitaloppbygging i bedriftene.
- Frita salg av jakt og fiske for merverdiavgift slik at private grunneiere får fritak for merverdiavgift på salgsinntekter fra jakt- og fiskerettigheter på lik linje med FEFO, NJFF, bygdeallmenninger, statsallmenninger, og annen statlig grunn. Målet er å fjerne den markedsvridding som i dag eksisterer i private grunneieres disfavør.

Eiendomsstruktur

NORSKOG er svært fornøyd med at Regjeringen har lagt frem forslag om å fjerne konsesjonsloven. Konsesjonsloven hindrer en nødvendig utvikling av eiendomsstrukturen, og landbruket er dermed avskåret fra å tilpasse seg den økonomiske og teknologiske utviklingen som tilstrebes i andre næringer.

Det er tre områder som er spesielt uheldig for skogbruket, - prisregulering, boplikt, og eierform. Prisreguleringen innebærer at staten kan gripe inn i prissettingen ved et eiendomssalg. Markedet tilpasser seg statens prisnivå og interessen for å legge skog ut for salg reduseres. Det er langt på vei enighet i en samlet verdikjede om at prisreguleringen er et unødvendig hinder. Boplikten fører til at aktive skogeiere som ønsker å bygge en drivverdig enhet for profesjonell utøvelse kan ilegges boplikt ved kjøp av skog i en annen kommune. Dette svekker dramatisk mulighetene for å effektivisere eiendomsstrukturen for en fremtidig verdikjede. Boplikten fører også til at eiendomsoverdragelser utsettes med økende alder på eier og avtagende investeringsvilje som resultat. Det tredje konfliktpunktet i loven er kravet om personlig eierskap til skogeiendom. Dette gir en betydelig skattemessig ulempe i forhold til aksjeselskap, og er årsaken til at NORSKOG ønsker åpning for eierskap i selskapsform for å heve investeringsevnen i næringen.

Det kan se ut som om det er vanskelig å få fjernet konsesjonsloven i sin helhet. NORSKOG mener likevel det er mulig å fjerne disse tre hindrene uten å oppheve konsesjonsloven. Dette ved å sette et skille mellom jord- og skogbrukseiendom ut fra en modell der andel dyrket jord av totalt produktivt eiendomsareal settes ved eksempelvis 10 %. En eiendom med både jord og skog, der jordbruksdelen er under 10 % av produktivt areal skal etter NORSKOG-modellen regnes som skogeiendom og unntas fra bestemmelsene om prisregulering og boplikt. På denne måten tar man hensyn til utfordringene i de ulike næringene. Da blir eiendommer kategorisert og underlagt justeringer som målretter bruken av konsesjonsloven mot formålet om samfunnsnytte. Skogeiendom med noen titalls dekar jord sorteres da som skogeiendom som gis mulighet for tilpasninger som kan løse dagens utfordringer. Skogeiendommene bør da ikke underlegges konsesjonslovens priskontroll og boplikt, slik at passive eiere av skog lettere velger å selge skogen til aktive utøvere.

Mål: Styrket privat eiendomsrett og et mer dynamisk eiendomsmarked hvor færre reguleringer setter skranker for omsetning av skogeiendommer slik at man på sikt vil få en mer rasjonell eiendomsstruktur i Norge.

Eierrådighet, vern og ekspropriasjon

Kapitaliseringsrentefoten som brukes ved ekspropriasjon av blant annet skogareal har lenge ligget på 5 %. Dette samtidig som konsesjonsrenten er 4 %. Differansen innebærer i praksis 20 % forskjell mellom et ekspropriasjonsoppgjør fra staten og en konsesjonspris på samme areal. Grunneier kan ikke kjøpe tilbake et tilsvarende areal som det som må avstås i en ekspropriasjon og får følgelig ikke full erstatning. Rentefoten settes i sammenheng med rentefot brukt ved erstatning for personskaade, der Høyesterett nå har slått fast at 4 % skal benyttes. Likevel trekker Statsadvokaten dette i tvil når det gjelder ekspropriasjon. Det er uakseptabelt at Staten ved ekspropriasjon opererer med en pris som er løsrevet selv fra annet lovverk, og i disharmoni med Høyesteretts beslutning. Dette er etter vår mening i strid både med Ekspropriasjonserstatningsloven og Grunnloven.

Valget av en rentefot på 5 pst. er påviselig feil ut fra dagens rentenivå, og gir i realiteten ikke *full erstatning*.

I regjeringsplattformen vil regjeringen «Sikre en god erstatningsordning for personer som får båndlagt sin eiendom til infrastrukturformål.» Dette innebærer at regjeringen må fremme forslag om å lov- eller forskriftsfeste renten som skal benyttes ved kapitalisering av erstatningsutmålinger.

- Kapitaliseringsrentefoten må lovfestes slik at man oppnår full erstatning.

Mål: Sikre full erstatning til grunneiere som må avstå grunn til fellesskapets beste.

- Gjeninnføre kompensasjonsordningen for statlig leie av jaktområder i ulvesonen.

Mål: Erstatning for avståelser; i dag bærer et fåtall grunneiere hele byrden for storsamfunnets ønske om å ha ynglende ulv i Norge. Dette må kompenseres økonomisk gjennom f.eks. en statlig leieordning.

Skogsbilveier – infrastruktur

Regjeringen har vist vilje til å satse på skogsbilveier i tidligere budsjett. Dette er svært gledelig og nødvendig. Vi ber om at denne satsingen fortsetter.

- Økt satsing på skogsbilveier.

Mål: Økt avvirkning og et veinett som er tilpasset dagens tømmerbiler.

I Norge har vi i gjennomsnitt 7 m skogsbilvei per ha. Dette er relativt lite, og lavere enn hva som anses optimalt. Til sammenlikning har Sverige 9 m til tross for at de har enklere forhold for terrengkjøring. Bygging av skogsbilveier er et langsiktig og sikkert tiltak for å redusere driftskostnadene. Utbygging og utbedring av skogsbilveier og traktorveier har imidlertid blitt kraftig redusert på kort tid. Denne utviklingen må stanses hvis målsettingen om å øke avvirkningen vesentlig skal være mulig. Uten bedre veier, vil man få ineffektiv og kostnadskrevenende drift, samt lang transport i terrenget, noe som vil påvirke miljøet negativt i forhold til å transportere på vei. Terrengkjøring med mål om et minimum av terrengskader blir dessuten mer krevende i en situasjon med klimaendring med bl.a. økt nedbør.

- Sikre bevilgninger til bygging og vedlikehold av vei, kai og jernbane med gode knutepunkter og terminaler.

Mål: Betingelser som kan måles med konkurrerende land. Opprettholde høy aktivitet i skogbruket i områder med lange transportavstander.

Et skarpere fokus på godstransporten langs vei, jernbane og sjø er helt avgjørende for denne verdikjeden, enten det dreier seg om råvare eller ferdige produkter.

Styrking av SkatteFUNN og målretting mot skogbruket

SkatteFUNN er en viktig ordning for å styrke FoU innsatsen og ordningen bør styrkes. Gjennom SkatteFUNN kan små og mellomstore bedrifter få 20 prosent av prosjektkostnadene dekket i form av skattefradrag. Skattelovens § 16-40-2. definerer FoU prosjekter som kan støttes slik: Et avgrenset og målrettet prosjekt med sikte på å fremskaffe ny kunnskap eller nye ferdigheter som antas å være til nytte for bedriften i forbindelse med utvikling av nye eller bedre varer, tjenester eller produksjonsprosesser.

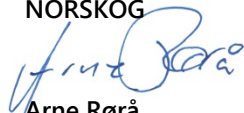
Det at FoU prosjektet må være til nytte for bedriften tolkes i denne sammenheng helt bokstavelig slik at det må være til nytte for søkende bedrift og det er her problemet ligger for skogbruket. FoU i skogbruket er kostbart, skogeiendommene er små og de enkelte skogeiendommer har en lav omsetning. Det er derfor uaktuelt for en enkelt norsk skogeier å kjøpe FoU for å løse fremtidens utfordringer. Problemstillingene som skal løses, f.eks. innen klima, miljø, driftsteknikk osv., er felles for hele næringen og det er både rasjonelt og helt nødvendig at FoU drives av noen få på vegne av mange. Hvis en skogeierorganisasjon, slik som NORSKOG og skogeierandelslagene, gjennomfører FoU tiltak med henblikk på å utvikle bedre varer, tjenester eller produksjonsprosesser som skal leveres av skogeier så er ikke skogeierorganisasjonen berettiget til å benytte seg av skattefunnordningen. Dette fordi FoU gevinsten kommer hos skogeier ikke hos den bedrift som gjennomfører FoU tiltaket. Dette oppfatter vi langt på vei som byråkratisk flisespikkeri i strid med lovgivers intensjon.

NORSKOG mener derfor at skatteloven må endres slik at ordningen passer for skogbruket. Tilpasningen kan enkelt gjøres ved at Skattelovens § 16-40-2. endres slik at definisjonen av FoU prosjekter som kan støttes blir: Et avgrenset og målrettet prosjekt med sikte på å fremskaffe ny kunnskap eller nye ferdigheter som antas å være til nytte for bedriften, eller den verdikjede bedriften tilhører, i forbindelse med utvikling av nye eller bedre varer, tjenester eller produksjonsprosesser.

Mål: Øke omfanget av FoU i verdikjeden skog ved å styrke SkatteFUNN ordningen og gjøre den til et virkemiddel som også passer for skogbruket.

Med vennlig hilsen

NORSKOG

Arne Rørå

Administrerende direktør